

ਨਿਰਮਲਜੀਤ ਕੌਰ ਜੇ.

**ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਜਨਰਲ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ-
ਅਪੀਲਕਰਤਾ**

ਬਨਾਮ

ਜੀਤੋ ਦੇਵੀ ਅਤੇ ਹੋਰ - ਜਵਾਬਦੇਹ

2014 ਦਾ ਐਫ ਏ ਓ ਨੰ.2231

ਦਸੰਬਰ 3, 2019

ਮੋਟਰ ਵਹੀਕਲ ਐਕਟ, 1988—S.166—ਅਖੌਤੀ ਗਵਾਹ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ ਵਿਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ, ਪਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹੈ—ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਿਚ 17 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਦੇਰੀ ਅਣਪਛਾਤੀ—ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ, ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਉਪਰੋਕਤ ਦਰਖਾਸਤਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਏ, ਸਿਵਾਏ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿ ਬਾਕੀ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ, ਭਾਵ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮਾਂ, ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਵਾਹ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਪਤਾ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਰੋਧੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਵੀ ਬਹੁਤ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਹੀ ਟੁੱਟੀ ਨੰਬਰ ਪਲੇਟ ਦੇ ਪਤਾ ਲੱਗਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਲਗਭਗ 17 ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਕਤ ਦੇਰੀ ਲਈ ਕੋਈ ਵਾਜਬ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਾਹਨ ਸਿਰਫ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਲੈਣ ਲਈ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਕਤ ਗਵਾਹ ਦੁਸ਼ਮਣ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਡਰਾਈਵਰ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋਏ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਹਰ ਇੱਕ ਦੀ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਨਾਲ ਝੂਠਾ ਦਰਜ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੋਰ।

(ਪੈਰਾ 7)

ਅੱਗੋਂ ਕਿਹਾ ਕਿ, ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, 15.1.2014 ਦਾ ਅਵਾਰਡ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਅਪੀਲ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ।

(ਪੈਰਾ 8)

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸੰਜੀਵ ਗੋਇਲ, ਸੀ .

ਸ਼ੌਰਿਆ ਪੁੰਜ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ

ਤਰੁਣ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਲੋਹਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ

ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 4 ਅਤੇ 5 ਲਈ।

ਨਿਰਮਲਜੀਤ ਕੌਰ, ਜੇ. ਜ਼ੁਬਾਨੀ

(1) ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਸਿੱਖਿਅਕ ਮੋਟਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 15.1.2014 ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ

ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਕਲੇਮ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਰੂਪਨਗਰ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ, 9,11,000/- ਦੀ ਰਕਮ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸਾਂ, ਭਾਵ ਮਾਤਾ, ਪਿਤਾ (ਹੁਣ ਮ੍ਰਿਤਕ), ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਨਾਬਾਲਗ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(2) ਉਕਤ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਲੇਮ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬੁੱਧ ਰਾਮ ਉਰਫ਼ ਸ਼ੰਮੀ 7.4.2011 ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਦੁਕਾਨ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਸਕੂਟਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਜੱਦੀ ਪਿੰਡ ਨਲਹੋਟੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਸ. ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਇੱਕ ਟਰਾਲਾ ਬੇਅਰ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ ਪੀ.ਬੀ.-10-ਸੀਏ-8398 ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ ਰਫ਼ਤਾਰ ਅਤੇ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਾਲ ਆਇਆ ਅਤੇ ਸਕੂਟਰ ਨਾਲ ਟਕਰਾ ਗਿਆ। ਬੁੱਧ ਰਾਮ ਉਰਫ਼ ਸ਼ੰਮੀ ਨੂੰ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਅਤੇ ਉਸੇ ਦਿਨ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਨੰ.33, ਮਿਤੀ 25.4.2011 ਨੂੰ ਧਾਰਾ 279 ਅਤੇ 304-ਏ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਨੂਰਪੁਰ ਬੇਦੀ ਵਿਖੇ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ.2, ਭਾਵ, ਲਾਲ ਕੁਮਾਰ (ਪਰਮਦੀਸ਼ ਵਰਮਾ), ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਡਰਾਈਵਰ ਸੀ, ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਾਹਨ ਨੇ ਕਿਹਾ. ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਪੱਖ ਸੀ ਕਿ ਟਰਾਲਾ ਨੰ.ਪੀ.ਬੀ.-10-ਸੀ.ਏ.-8398 ਨੂੰ ਜਾਅਲੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਦਲੀਲਾਂ ਅਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇ ਕੇ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਅਵਾਰਡ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਨੂੰ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਵੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-2 ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਸਲ ਵਿਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਅਸਲੀ ਭਰਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਬਿਆਨ ਅਨੁਸਾਰ ਅਗਲੀ ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਟਰਾਲੇ ਦੀ ਟੁੱਟੀ ਹੋਈ ਨੰਬਰ ਪਲੇਟ ਮਿਲੀ ਅਤੇ ਪੁੱਛ-ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਉਕਤ ਨੰਬਰ ਪਲੇਟ ਕਲੇਮ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੇ ਟਰਾਲੇ ਦੀ ਹੈ। ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਤੱਥ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਅਤੇ ਕਰੀਬ 17 ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ.

(3) ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 4 ਅਤੇ 5 ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਅਵਾਰਡ ਦਾ ਬਚਾਅ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਰਿਵਾਰ ਬੁੱਧ ਰਾਮ ਉਰਫ਼ ਸ਼ੰਮੀ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਗੁੱਝਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਹੋਈ ਸੀ।

(4) ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਐਫਆਈਆਰ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਦਾਅਵਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਚਲਾਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ, ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਪੀਡਬਲਯੂ-2, ਜੋ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਅਸਲੀ ਭਰਾ ਹੈ, ਵਿਰੋਧੀ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਕਸੇ ਵਿੱਚ ਕਦਮ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕੇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹਾਦਸਾ ਨਹੀਂ ਵਾਪਰਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਦਰਅਸਲ, ਏਪੀਪੀ ਨੇ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਜਿਰਹਾ ਕੀਤੀ ਪਰ ਜਿਰ੍ਹਾ ਤੋਂ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਸਿੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਕਤ ਗਵਾਹ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਸੀ

DEVI AND OTHERS (Nirmaljit Kaur, J.)
ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਅਸਲੀ ਭਰਾ

(5) ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਅਤੇ 5 ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੱਕ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦਾ ਟੈਸਟ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰ੍ਹੇ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਕਤ ਗਵਾਹ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(6) **ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਇੰਡੀਆ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟਿਡ ਬਨਾਮ ਕਮਲਾ ਦੇਵੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ**
'ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰ ਰਹੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰਾ ਰੂਪ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਕਤ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ, ਅਜਿਹੇ ਗਵਾਹ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਬੈਚ ਅਜਿਹੇ ਗਵਾਹ 'ਤੇ ਭਾਰੀ ਪੈ ਗਿਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਕਤ ਗਵਾਹ ਝੂਠੀ ਗਵਾਹੀ ਲਈ ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ। ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਪੈਰਾ ਨੰਬਰ 5 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

“5. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਲਈ ਇਹ ਅਜੇ ਵੀ ਸੰਭਵ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਬਿਨਾਂ ਫੈਸਲਾ ਲੈਂਦਾ। ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਆਏ ਕਈ ਫੈਸਲੇ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਹਨ ਕਿ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਐਫਆਈਆਰ ਦਾਇਰ ਨਾ ਕਰਨਾ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਏ ਗਏ ਵਾਹਨ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਦਾ ਤੱਥ ਵੀ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਆਪਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੈ, ਫਿਰ ਦੇਖਣਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਸ ਦੇ ਨਾਮ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਾਹਨ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਹਾਦਸੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਿਤਾਰ ਮੁਹੰਮਦ ਦਾ ਸੰਸਕਰਣ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸੰਸਕਰਣ ਦੇ ਨਾਲ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹੋਰ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਭਾਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਵਿਕਲਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੇ ਗਵਾਹ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਝੂਠ ਕਿਉਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ, ਤਾਂ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਹਾਦਸਾ ਸਿਰਫ਼ ਖਾਸ ਬੀਮੇ ਵਾਲੇ ਦੇ ਵਾਹਨ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਗਵਾਹ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਿਉਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ

ਕਿਹੜਾ

ਹਾਦਸੇ ਵਿੱਚ ਵਾਹਨ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਉਹ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਲਈ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗਵਾਹ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਵੀ ਸਹੁੰ 'ਤੇ ਹੈ। ਜੇ ਉਹ ਝੂਠ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਝੂਠੀ ਗਵਾਹੀ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੰਸਕਰਣ ਅਤੇ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਸੀ ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਗਵਾਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਸਿਰਫ਼ ਸਾਰੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਮੁੱਖ ਇਮਤਿਹਾਨ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਲਾਈਨ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿਣ ਲਈ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਬੀਮੇ ਦੀ ਗੱਡੀ ਦੁਰਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ, ਤਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜੋ ਨਿਆਂਇਕ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਨਿਆਂ ਦਾ ਧੋਖਾ ਹੈ।”

(7) ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਦਾ ਵਕੀਲ ਉਕਤ ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਿਆ, ਸਿਵਾਏ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿ ਬਾਕੀ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ, ਭਾਵ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮਾਂ, ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਗਵਾਹ ਕਿਉਂ ਬਦਲ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਵਿਰੋਧੀ ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਵੀ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਹੀ ਟੁੱਟੀ ਹੋਈ ਨੰਬਰ ਪਲੇਟ ਦੇ ਪਤਾ ਲੱਗਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਲਗਭਗ 17 ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਕਤ ਦੇਰੀ ਲਈ ਕੋਈ ਵਾਜਬ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਾਹਨ ਸਿਰਫ਼ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਲੈਣ ਲਈ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਕਤ ਗਵਾਹ ਦੁਸ਼ਮਣ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਡਰਾਈਵਰ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋਏ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਹਰ ਇੱਕ ਦੀ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਨਾਲ ਝੂਠਾ ਦਰਜ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੋਰ।

(8) ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਵਾਰਡ ਮਿਤੀ 15.1.2014 ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਅਪੀਲ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ।

(9) ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ 25,000/- ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

SHRI RAM GENERAL INSURANCE COMPANY LIMITED v.
JEETO
DEVI AND OTHERS (*Nirmaljit Kaur, J.*)

3
8